

Podrobné informácie k čiastkovým indikátorom podnikateľskej a spotrebiteľskej dôvery v novembri 2023

Priemysel

Indikátor dôvery v priemysle po sezónnej úprave v novembri vzrástol o 4 body na hodnotu -6. Vývoj indikátora výrazne ovplyvnil rast očakávanej priemyselnej produkcie.

Saldo **trendu priemyselnej produkcie** v novembri pokleslo o 1 bod na hodnotu -9. Pokles bol zaznamenaný len vo výrobe koksu a rafinovaných ropných produktov, ostatnej výrobe, oprave a inštalácii a drevených a papierových výrobkov.

Saldo **celkovej úrovne objednávok** pokleslo v novembri o 4 body na hodnotu -15. Zhoršenie úrovne objednávok (vážené produkciou) zaznamenali hlavne vo výrobe ostatných nekovových výrobkov a textilu a odevov.

Saldo **objednávok na export** oproti októbru pokleslo o 2 body na hodnotu -14. Zhoršenie úrovne objednávok na export uviedli hlavne vo výrobe textilu a odevov a ostatných nekovových výrobkov.

Saldo **zásob hotových výrobkov** v priemysle v novembri vzrástlo o 2 body na hodnotu 20. Zvýšené zásoby avizujú najmä vo výrobe ostatných nekovových výrobkov. Väčšina respondentov považuje stav zásob za primeraný.

Saldo **priemyselnej produkcie na nasledujúce tri mesiace** vzrástlo oproti predchádzajúcemu mesiacu o 18 bodov na hodnotu 17. Zvýšenie produkcie očakávajú najmä v ostatnej výrobe, oprave a inštalácií.

Saldo očakávaného vývoja **cien priemyselných výrobkov** v novembri v porovnaní s októbrom sa zvýšilo o 9 bodov na hodnotu 7. So zvyšovaním cien počítajú najmä vo výrobe kovov a kovových výrobkov, počítačov, elektronických a optických výrobkov a drevených a papierových výrobkov.

Saldo **zamestnanosti** v novembri oproti októbru sa znížilo o 3 body na hodnotu -9. Znižovanie počtu zamestnancov predpokladajú hlavne v ostatnej výrobe, oprave a inštalácií, výrobe textilu a odevov a strojov a zariadení inde nezarađených.

- So stabilizáciou zamestnanosti počíta 70%,
- s poklesom 22%,
- s rastom 8% respondentov.

Celkové údaje sú sezónne očistené a údaje podľa odvetví nie sú sezónne očistené, preto môže dôjsť k neštandardnému vývoju v porovnaní týchto ukazovateľov.

Stavebníctvo

V novembri sezónne upravený **indikátor dôvery v stavebníctve** oproti predchádzajúcemu mesiacu klesol o 3,5 bodu na -14,5 vplyvom nepriaznivejších hodnotení celkovej úrovne objednávok a očakávanej zamestnanosti.

Indikátor **trendu stavebnej aktivity za posledné tri mesiace** sa v porovnaní so stavom pred mesiacom zlepšil o 3 body na hodnotu 10:

- zvýšenie stavebnej aktivity zaznamenalo 26% respondentov,

- zníženie 9%,
- 65% podnikov ju posudzovalo ako nezmenenú.

Hodnotenie **súčasnjej celkovej úrovne objednávok** sa oproti októbru zhoršilo o 3 body na - 21, predovšetkým vplyvom podnikov realizujúcich výstavbu budov a špecializované stavebné práce:

- za nedostatočnú ju označilo 23%,
- za dostatočnú 75%,
- za viac ako dostatočnú 2% respondentov.

Medzi najvýraznejšie **faktory obmedzujúce v súčasnosti rast stavebnej produkcie** zaraďilo:

- 37% respondentov nedostatok zamestnancov,
- 35% finančné obmedzenia,
- 32% nedostatočný dopyt,
- 14% poveternostné podmienky,
- 5% nedostatok materiálu alebo mechanizmov.

Respondenti ďalej uvádzajú výrazný nárast cien stavebných materiálov, meškania projektov či príprav stavieb, nedostatok zákaziek a dlhé procesy vo verejnom obstarávaní. Bariéry rastu v súčasnosti nepociťuje 21% podnikov.

Očakávania respondentov pri odhadoch vývoja zamestnanosti sa medzimesačne zhoršili, konjunkturálne saldo **očakávaného počtu zamestnancov** sa znížilo o 4 body na hodnotu -8, najmä vplyvom podnikov uskutočňujúcich výstavbu budov a inžinierske stavby:

- znižovanie stavu zamestnanosti predpokladá 23%,
- stabilizovaný vývoj očakáva 72%,
- so zvyšovaním ráta 5% podnikov.

Konjunkturálne saldo očakávaných **cien stavebnej produkcie v nasledujúcich troch mesiacoch** sa v porovnaní s októbrom znížilo o 1 bod na hodnotu 13. Cenová hladina produkcie sa pravdepodobne:

- zníži podľa 8%,
- zvýši podľa 20%,
- zmeny nepredpokladá 72% respondentov.

Obchod

Indikátor dôvery v obchode sa v novembri v porovnaní s októbrom drží na rovnakej úrovni 2,7. V rovnakom období minulého roka bola jeho hodnota 23,7. Respondenti očakávajú nárast podnikateľských aktivít, zároveň, ale negatívne hodnotia nárast zásob tovarov.

Sezónne očistené saldo **trendu podnikateľských aktivít za posledné tri mesiace** sa oproti predchádzajúcemu mesiacu zvýšilo o 2 body na úroveň - 7. Pozitívne hodnotenia (vážené tržbami) prevládali najmä v predaji dielov a príslušenstva motorových vozidiel a v maloobchode ostatného tovaru v špecializovaných predajniach.

Úroveň **zásob tovarov** medzimesačne stúpila o 2 body na hodnotu 8 a podľa 89% respondentov boli primerané sezóne.

Úroveň hodnotenia **požiadaviek na dodávateľov** nepatrne stúpila a po sezónnom očistení dosiahla hodnotu 27 (zvýšenie o 1 bod). Vyššie požiadavky na dodávateľov predpokladali najmä v maloobchode v nešpecializovaných predajniach a v predaji motorových vozidiel.

Očakávania podnikateľských aktivít na najbližšie tri mesiace sú v novembri na rovnakej úrovni ako pred mesiacom a sezónne očistené saldo sa drží na hodnote 23. Najvyrovnanejšie názory prevládajú medzi respondentmi v maloobchode s potravinami, nápojmi a tabakom v špecializovaných predajniach.

Očakávania v oblasti **zamestnanosti** sa v novembri zlepšili. Sezónne očistené saldo na úrovni 11, bolo o 2 body vyššie ako minulý mesiac. Zvýšiť počet zamestnancov plánujú hlavne v maloobchode ostatného tovaru v špecializovaných predajniach.

Sezónne očistené saldo **očakávaného vývoja cien** sa oproti predchádzajúcemu obdobiu mierne znížilo (o 1 bod) a dosiahlo hodnotu 14. Pozitívne hodnotenia vývoja cien prevládali najmä u respondentov v predaji dielov a príslušenstva motorových vozidiel.

- Pokles cien predpokladá 1%,
- nárast 15%,
- stabilizovaný vývoj 84% respondentov..

Služby

Sezónne očistený **indikátor dôvery v službách** v novembri narástol o 8 bodov na hodnotu 9,7 (pre porovnanie, hodnota za november 2022 bola -0,3 bodu). Nárast zaznamenal dopyt aj očakávaný dopyt.

Podnikateľská situácia za posledné tri mesiace sa v porovnaní s predchádzajúcim prieskumom mierne zhoršila. Konjunkturálne saldo kleslo o 4 body na úroveň -3. Oproti minulému mesiacu zaznamenali najväčší pokles umenie, zábava a rekreácia.

Dopyt po službách za posledné tri mesiace sa oproti minulému mesiacu zvýšil o 17 bodov na úroveň 10. Najväčšie zlepšenie hlásili ubytovacie a stravovacie služby.

Očakávaný vývoj dopytu po službách v nasledujúcich troch mesiacoch hodnotili respondenti pozitívnejšie ako minulý mesiac, sezónne očistené saldo vzrástlo o 11 bodov na hodnotu 22. Najväčšiu zásluhu na tom malo zvýšenie salda v odvetví ostatné činnosti.

Počet zamestnancov v posledných troch mesiacoch, resp. jeho saldo po očistení od vplyvu sezónnosti, sa oproti minulému mesiacu zvýšilo o 11 bodov na úroveň -7. Napriek negatívnemu saldu nastalo najväčšie zlepšenie oproti minulému mesiacu v odvetví doprava a skladovanie (z -43 na -10).

Vo **vývoji zamestnanosti v nasledujúcich troch mesiacoch** nastalo mierne zlepšenie, hodnota sezónne očisteného salda sa zvýšila o 1 bod na hodnotu -2.

Konjunkturálne saldo očakávaných cien služieb v najbližších troch mesiacoch sa oproti minulému obdobiu zvýšilo o 5 bodov na hodnotu 6.

- O znižovaní cien uvažujú 2%,
- so zvyšovaním cien ráta 11 %,
- a 87 % firiem predpokladá stabilizovaný vývoj.

Spotrebiteľská atmosféra na Slovensku v novembri 2023

Optimizmus slovenských spotrebiteľov narastá, dôvera v slovenskú ekonomiku je najvyššia od marca 2020. **Indikátor spotrebiteľskej dôvery** (sezónne upravený) dosiahol v novembri úroveň -16,3, oproti minulému mesiacu sa zvýšil o 2,4 bodu. Jeho aktuálna hodnota je o 3,8 bodu nad dlhodobým priemerom.

Optimistickejšie boli spotrebitelia naladení pri všetkých štyroch zložkách indikátora. Priaznivejšie vidia hlavne vývoj nezamestnanosti a tvorbu úspor. Pozitívnejší očakávajú aj vývoj celkovej hospodárskej situácie, ako aj finančnej situácie domácností.

Spotrebiteľská atmosféra sa zlepšila aj v porovnaní s minulým rokom, a to o 16 bodov.

Indikátor ekonomického sentimentu v novembri 2023

Dôvera v slovenskú ekonomiku sa medzi podnikateľmi a spotrebiteľmi v novembri medzimesačne zvýšila. Pri raste o 4,3 bodu dosiahol sezónne upravený **indikátor ekonomického sentimentu** (IES) úroveň 95,9. Zlepšili sa hodnotenia pri troch z piatich zložiek indikátora, optimistickejší boli podnikatelia v službách a v priemysle, pozitívnejšie naladení boli aj spotrebitelia. Opačná bola situácia v stavebníctve, kde bola nálada v novembri najhoršia za posledné dva roky (od decembra 2021). Hodnotenia sa nezmenili v obchode, ostali na úrovni minulého mesiaca.

Oproti situácii pred rokom bola ekonomická nálada priaznivejšia o 8,3 bodu, za dlhodobým priemerom však naďalej zaostáva, a to o 6,1 bodu..